

KONKURENCES PADOME

Elizabetes ielā 41/43, Rīga, LV-1010 ♦ Tālrunis 7282865 ♦ Fakss 7242141

L Ē M U M S

Rīgā

Nr. 31

2002.g. 5.jūnijā

(Prot. Nr.21, 2.§)

Par SIA "StarLett" un SIA "Adelina Ltd."
iesniegumu par SIA "TLA Dārzeni"
Lieta Nr.219/01/05/17

22.05.2001. Konkurences padome saņēma SIA "StarLett" un SIA "Adelina Ltd." iesniegumu, kuru parakstījuši arī SIA "Trenta" un SIA "Bille" (ienāk. Nr.219), kā arī papildinājumus iesniegumam no SIA "StarLett" 12.06.2001. (Nr.268), 17.01.2002. (Nr.23) un no SIA "Adelina Ltd." 12.06.2001. (Nr.270), 15.10.2001. (Nr.487), 22.10.2001. (Nr.505) un 10.01.2002. (Nr.15) iesniegumam par iespējamo 18.06.1997.Konkurences likuma 17.panta 4. un 5.punkta pārkāpumu SIA "TLA Dārzeni" darbībā, piegādājot elektroenerģiju, kā arī sniedzot ūdensapgādes un kanalizācijas un komunikācijas pakalpojumus uzņēmējdarbībā, kuras atrodas teritorijā ar adresi Rīgā, Biķernieku ielā 121 (bijušās v/s "Rīga" teritorija) (turpmāk - Teritorija). Iesniegumā norādīts, ka SIA "TLA Dārzeni" uzspiež netaisnīgus tirdzniecības noteikumus, kas izpaužas papildu maksājumu noteikšanā par elektroenerģijas piegādes un ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumiem, kā arī uzspiež netaisnīgus elektroenerģijas piegādes līguma (turpmāk - Līgums) noteikumus un veic elektroenerģijas padeves atslēgšanu SIA "Adelina Ltd.", kā rezultātā iesniedzēja uzņēmējdarbībai radušies zaudējumi un samazinājusies konkurētspēja.

Pamatojoties uz Ministru kabineta 30.12.1997. noteikumu Nr.444 "Konkurences likuma pārkāpumu izskatīšanas kārtība" 6.punktu 21.06.2001. Konkurences padome pieņēma lēmumu (Prot. Nr.25, 3.§) apturēt iesnieguma tālāku izskatīšanu līdz papildu informācijas saņemšanai. 31.10.2001. Konkurences padome pieņēma lēmumu (Prot. Nr.37, 5.§) uzsākt lietas izpēti par Konkurences likuma 17.pantā (turpmāk - 13.pants Saeimas 14.10.2001. pieņemtajā Konkurences likumā) noteiktā dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma iespējamo pārkāpumu SIA "TLA Dārzeni" darbībā.

Lietas izvērtēšanas gaitā tika iegūta papildu informācija no Uzņēmumu reģistra, Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas, Rīgas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora, p/u "Rīgas Ūdens", VAS "Latvenergo", SIA "Amass", SIA "TLA Dārzeni" un iesniedzējiem.

Konkurences padomes birojs, pamatojoties uz 30.12.1997. Ministru kabineta noteikumu Nr.444 "Konkurences likuma pārkāpumu izskatīšanas kārtība" 21.punktu, pirms Konkurences padomes lēmuma pieņemšanas 12.04.2002. nosūtīja vēstuli Nr. 5-316, kurā informēja par lietā esošajiem pierādījumiem un aicināja SIA "TLA Dārzeni" izteikt savu

viedokli un iesniegt pierādījumus gadījumā, ja SIA "TLA Dārzeni" nepiekrīt izklāstītajiem lietas apstākļiem. SIA "TLA Dārzeni" izteica savu viedokli 09.05.2002. (saņemtā dokumenta Nr.224), (turpmāk - SIA "TLA Dārzeni" viedoklis).

Izvērtējot Konkurences padomes rīcībā esošo informāciju un ar lietu saistītos apstākļus, Konkurences padome

k o n s t a t ē j a :

1. SIA "TLA Dārzeni" 14.08.1998. noslēdza Pirkuma līgumu ar Bezpeļņas organizāciju valsts akciju sabiedrību "Privatizācijas aģentūra" par likvidējamās valsts saimniecības "Rīga" nekustamā īpašuma - enerģētiskās, sakaru un automātiskās saimniecības apbūves elementu ar iekārtām un aprīkojumu pirkšanu. No 01.09.2000. kā SIA "TLA Dārzeni" dalībnieks tika reģistrēta SIA "Dārzniecība Rīga", kas, iestājoties SIA "TLA Dārzeni", pamatkapitālā ieguldīja savā īpašumā (saskaņā ar 31.10.1997. Pirkuma līgumu ar BO VAS "Privatizācijas aģentūra") esošo Teritorijas ūdensvada un kanalizācijas saimniecības mantu. SIA "TLA Dārzeni" Teritorijā nodrošina elektroenerģijas piegādi un sniedz ūdensapgādes un kanalizācijas tīkla pakalpojumus. SIA "TLA Dārzeni" īpašumā esošais telekomunikāciju tīkls, kas izbūvēts Teritorijā, 27.08.2001. tika pārdots "SIA Lattelekom SIA" ar Pirkuma līgumu Nr.13.5-P-00/10.

SIA "TLA Dārzeni" pērk elektroenerģiju no valsts akciju sabiedrības "Latvenergo" (turpmāk - Latvenergo) saskaņā ar 01.09.1998. līgumu Nr.300-35, un veic saimniecisko darbību elektroenerģijas sadalē un realizācijā Teritorijā, kur izvietots SIA "TLA Dārzeni" elektroenerģijas sadales tīkls. Elektroenerģija tiek pārdota Teritorijā saimniecisko darbību veicošajām uzņēmējiesabiedrībām. Saskaņā ar Enerģētikas likuma 92.pantu SIA "TLA Dārzeni" uzņēmējdarbībai elektroenerģijas apgādē nepieciešama licence elektroenerģijas sadalei un realizācijai, ja realizācijas apjoms pārsniedz 4000 megavattstundu gadā. SIA "TLA Dārzeni" tiesības veikt uzņēmējdarbību elektroenerģijas sadalē Teritorijā uz 20 gadiem kopš 19.06.2001. ir noteiktas licencē Nr.13013. Licence elektroenerģijas realizācijai SIA "TLA Dārzeni" nav izsniegta sakarā ar noteiktā realizācijas apjoma trūkumu (15.10.2001., saņemtā dokumenta Nr.487).

Ministru kabineta 22.10.1996. noteikumu Nr.413 "Elektroenerģijas piegādes un lietošanas noteikumi" (turpmāk - MK noteikumi Nr.413) izpratnē SIA "TLA Dārzeni" ir uzskatāma par elektroenerģijas Tālāk pārdevēju, bet attiecībā pret Teritorijā saimniecisko darbību veicošajām sabiedrībām - par Piegādātāju, savukārt elektroenerģijas saņēmēji un lietotāji Teritorijā ir uzskatāmi par Apakšlietotājiem.

MK noteikumu Nr.413 142.punkts nosaka, ka "*Apakšlietotāji par elektroenerģiju Tālāk pārdevējam maksā pēc attiecīgajai lietotāju grupai noteiktā tarifa*". Elektroenerģijas diferencētie realizācijas tarifi lietotāju grupām sākot ar 01.01.1998. ir apstiprināti ar Energoapgādes regulēšanas padomes 27.11.1997. rīkojumu Nr.73 "Par vidējā elektroenerģijas tarifa un elektroenerģijas diferencēto realizācijas tarifu apstiprināšanu" (turpmāk - EARP rīkojums Nr.73). MK noteikumu Nr.413 86.punkts nosaka, ka "*Par elektroenerģijas tarifu pareizu piemērošanu un norēķiniem ir atbildīgs Piegādātājs*", bet 4.punkts nosaka: "*Ja Lietotājs noslēdz līgumu ar Apakšlietotāju, Lietotājam attiecībā pret Apakšlietotāju ir Piegādātāja pienākumi un atbildība, bet Apakšlietotājam - Lietotāja pienākumi un atbildība*". Tādējādi MK noteikumu Nr.413 izpratnē par elektroenerģijas tarifu pareizu piemērošanu un norēķiniem ir atbildīgs SIA "TLA Dārzeni".

Ņemot vērā minēto, SIA "TLA Dārzeni" viedoklis, ka EARP rīkojums Nr.73 attiecas tikai uz Latvenergo un nav saistošs SIA "TLA Dārzeni" kā elektroenerģijas Piegādātājam, nav pamatots. SIA "TLA Dārzeni" MK noteikumu Nr.413 izpratnē ir Tālāk pārdevējs un

vienlaicīgi arī Piegādātājs attiecībā uz Apakšlietotājiem, bet tie savukārt MK noteikumu Nr.413 izpratnē vienlaicīgi ir arī Lietotāji. Tāds pats viedoklis ir pausts arī Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas 11.04.2001.vēstulē Nr. 02/175 SIA "Adelina Ltd.", kur ir norādīts, ka "(..) apakšlietotāji par elektroenerģiju tālākpārdevējam maksā pēc attiecīgajai lietotāju grupai noteiktā tarifa. Elektroenerģijas diferencētie realizācijas tarifi lietotāju grupām ir apstiprināti ar Energoapgādes regulēšanas padomes 27.11.1997.rīkojumu Nr.73 (..)".

Enerģētikas likumā un MK noteikumos Nr.413 nav speciāli atrunāti noteikumi, kas būtu jāievēro Tālākpārdevējam, nosakot Apakšlietotājiem (MK noteikumu Nr.413 izpratnē) elektroenerģijas realizācijas maksu (aprēķināšanu un apstiprināšanu) situācijā, kad Tālākpārdevējam uzņēmējdarbības veikšanai energoapgādē nav nepieciešama licence. Tāpat nav atrunāts, vai minētajā situācijā Piegādātajam (SIA "TLA Dārzeni"), slēdzot Līgumus ar Apakšlietotājiem, ir saistošs 07.01.1997. ar Energoapgādes regulēšanas padomes rīkojumu Nr.1 apstiprinātais elektroenerģijas piegādes tipveida līgums.

2. SIA "TLA Dārzeni" uzņēmējdarbību ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumu sniegšanā Teritorijā regulē Rīgas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulators (turpmāk - pašvaldību Regulators), ko nosaka likuma *Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem* 2.panta trešā daļa. Ministru kabineta 03.07.2001. noteikumu Nr.299 *Sabiedrisko pakalpojumu licencēšanas noteikumi* 22.5. un 22.6.punkts nosaka, ka SIA "TLA Dārzeni" uzņēmējdarbība sabiedrisko pakalpojumu sniegšanā ūdens apgādē, arī ārējo tīklu uzturēšanā un kanalizācijas nozarē, arī ārējo tīklu uzturēšanā, ir jāveic saskaņā ar licences nosacījumiem, bet strīdu izskatīšanu, kas izriet no sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas attiecībām, pamatojoties uz likuma *Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem* 32.panta pirmo daļu, jāveic Regulatoram kā obligātai iepriekšējai ārpusstiesas instancei. Rīgas domes 23.10.2001. apstiprinātā *Rīgas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora nolikums* 2.punktā paredzēts, ka pašvaldību Regulators, pildot savas funkcijas, aizstāv lietotāja intereses (2.1.p.), nosaka tarifus (2.2.p.), licencē sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu (2.3.p.), sekmē konkurenci un uzrauga sabiedrisko pakalpojumu atbilstību licences nosacījumiem, kā arī līgumu noteikumiem (2.4.p.). Regulatora tiesībās un pienākumos ietilpst iesniegumu un sūdzību izskatīšana par sabiedrisko pakalpojumu sniegšanu, kas izriet no līgumattiecībām starp regulējamā sabiedriskā pakalpojuma sniedzēju un lietotāju tādā kārtībā kā likumā *Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem* noteikta strīdu iepriekšēja ārpusstiesas izskatīšana (3.2.p.).

Nemot vērā minēto, SIA "TLA Dārzeni" darbību vērtēšana, sniedzot Teritorijā sabiedriskos ūdensapgādes un kanalizācijas pakalpojumus, ir Rīgas pilsētas sabiedrisko pakalpojumu regulatora kompetencē.

3. SIA "TLA Dārzeni" Apakšlietotājiem pārslēgties uz Latvenergo elektroenerģijas piegādes pakalpojuma izmantošanu ir ievērojami neizdevīgāk, nekā turpināt izmantot SIA "TLA Dārzeni" pakalpojumus, jo nepieciešamas lielas investīcijas jaunas elektroietaisies un elektrotīkla projektu izstrādei un realizācijai. Šā iemesla dēļ SIA "TLA Dārzeni" sniegtais elektroenerģijas piegādes pakalpojums Teritorijā uzskatāms par praktiski neaizvietojamu. Atbilstoši Enerģētikas likuma 31.panta noteikumiem, vienā elektroenerģijas sadales licences darbības zonā var darboties tikai viens elektroenerģijas sadales sistēmas operators un noteiktā ģeogrāfiskā teritorijā nav pieļaujama elektroenerģijas sadales licenču darbības zonu pārklāšanās. SIA "TLA Dārzeni" darbību Teritorijā elektroenerģijas sadalē nodrošina Energoapgādes regulēšanas padomes izsniegtā licence Nr.13013.

Līdz ar to SIA "TLA Dārzeni" izteiktais viedoklis, ka sniegtos elektroenerģijas piegādes pakalpojumus Teritorijā nevar viennozīmīgi uzskatīt par neaizvietojamiem, nav pamatots. SIA "TLA Dārzeni" atsauce uz to, ka viena no SIA "Panda" īpašuma ēkām ar adresi Biķernieku 121 (Teritorijā) saņem elektroenerģiju no Latvenergo, konkrētajā gadījumā nav

piemērojama, jo SIA "Panda" pieslēgums Latvenergo ir realizēts pirms SIA "TLA Dārzeni" dibināšanas 1998.gadā, un pamatojas uz 1996.gada noslēgto Līgumu par elektroenerģijas piegādi ar norēķinu uzskaitēm.

4. Konkurences likuma 1.panta 5. un 8.punkta izpratnē konkrētās preces (pakalpojuma) tirgus ir elektroenerģijas piegādes pakalpojuma tirgus. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus Konkurences likuma 1.panta 3.punkta izpratnē ir Rīgā, Biķernieku ielā 121 (Teritorijā). SIA "TLA Dārzeni" Teritorijā ir vienīgais tirgus dalībnieks elektroenerģijas piegādes pakalpojuma tirgū. Sakarā ar to, ka šajā konkrētajā tirgū konkurences attīstības iespējas ir ierobežotas objektīvu apstākļu dēļ, SIA "TLA Dārzeni" minētajā tirgū ir īpašs ekonomisks (saimniecisks) stāvoklis, jo SIA "TLA Dārzeni" Teritorijā var darboties neatkarīgi no konkurentiem. Konkurences likuma izpratnē SIA "TLA Dārzeni" Teritorijā ir vērtējama kā dominējošā stāvoklī esošs tirgus dalībnieks, un uz to ir attiecināms Konkurences likuma 13.pantā noteiktais dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizliegums.

5. Saskaņā ar SIA "TLA Dārzeni" 08.10.2001. iesniegto (saņemtā dokumenta Nr.473) Apakšlietotāju sarakstu Teritorijā darbojas 39 elektroenerģijas Apakšlietotāji.

Katra sabiedrība, kura darbojas un veic saimniecisko darbību Teritorijā, ir vērtējama kā atsevišķos konkrētos tirgos savu saimniecisko darbību veicoša sabiedrība, kas ir vertikāli saistīta un atkarīga no SIA "TLA Dārzeni" darbības, jo tās ir SIA "TLA Dārzeni" klienti - elektroenerģijas piegādes pakalpojuma saņēmēji.

Teritorijā saimniecisko darbību veic arī SIA "TLA "Dārzeni" kapitāla daļu īpašnieki, kas līdz kapitāla daļu īpašnieku maiņai 17.08.2001. bija SIA "Rīgas dārzeni" (42,86%), SIA "Dārzniecība Rīga" (14,29%) un SIA "TLA Balttrading" (42,86%). SIA "TLA Dārzeni" ir vērtējama kā SIA "Rīgas dārzeni" un SIA "TLA Balttrading" asociētais uzņēmums, jo saskaņā ar likumā "Par uzņēmumu gada pārskatiem" doto skaidrojumu *"Asociētais uzņēmums ir tāds uzņēmums, kas atrodas cita uzņēmuma būtiskā ietekmē, kura tiek nodrošināta ar ne mazāk kā 20, bet ne vairāk par 50 procentiem no akcionāru vai dalībnieku balsstiesībām šajā uzņēmumā"*. Saskaņā ar 16.07.1998. SIA "TLA Dārzeni" statūtu 3.2.punktu *"(..) Sabiedrības Dalībnieku kopsapulce ir augstākā Sabiedrības lēmējinstītūcija, sabiedrības DIBINĀTĀJI piedalās sapulcē ar savu likumīgo pārstāvju starpniecību"*. Statūtu 3.3.punkts nosaka, ka *"Sabiedrības Dibinātāju kopsapulces tiesības ir (..) piedalīties Sabiedrības darbībā un kontrolēt to (..), iecelt un atsaukt Sabiedrības Valdi, dot tām uzdevumus (..)"*, bet 8.1.punkts nosaka, ka *"Sabiedrības Direktors ir Sabiedrības augstākais pārvaldes institūts. Direktoru ievēl Sabiedrības kopsapulce (..)"*. No minētā izriet, ka SIA "TLA Dārzeni" īpašnieki - dibinātāji SIA "Rīgas dārzeni" un SIA "TLA Balttrading" var būtiski ietekmēt SIA "TLA Dārzeni" darbību un lēmumus, kaut arī Konkurences likuma 1.panta 2. un 9.punkta izpratnē SIA "Rīgas dārzeni" un SIA "TLA Balttrading" nav vērtējamas kā viens tirgus dalībnieks.

Saskaņā ar SIA "TLA "Dārzeni" un tā kapitāla daļu īpašnieku - uzņēmējsabiedrību 2000. un 2001.gada pārskatiem SIA "TLA Dārzeni" pārskata gada tīrā peļņa 2000.gadā ir Ls 1628, bet 2001. gadā Ls 1832, bet no līdzdalības asociēto uzņēmumu kapitālā ir gūti ieņēmumi SIA "Rīgas dārzeni" attiecīgi pa gadiem Ls 773 un Ls 785, SIA "Dārzniecība Rīga" - Ls 83 un Ls 262, SIA "TLA Balttrading" 2000.g - Ls 772 un 2001.g. to nomainījusī SIA "NK Roņi" - Ls 785.

Pamatojoties uz Uzņēmumu reģistra informāciju (19.06.2001. Nr.2.4-18301sd un 22.12.2001. Nr.2.4-39468sd) SIA "Dārzniecība Rīga", SIA "Rīgas dārzeni" un SIA "Amass" ir viena konkrētā dārzkopības produktu ražošanas tirgus dalībnieki un tādējādi Konkurences likuma 1.panta 6. un 7.punkta izpratnē atzīstami par konkurentiem Teritorijā. SIA "TLA Dārzeni" viedoklis, ka SIA "Amass", SIA "Dārzniecība Rīga" un SIA "Rīgas Dārzeni" nevar uzskatīt par konkurentiem dārzkopības produktu ražošanā, jo elektroenerģiju SIA "Amass" patērē aptuveni 35 reizes mazāk, bet ūdeni un kanalizācijas pakalpojumus nesaņem vispār,

nav pamatots. Konkurences likuma 1.panta 9. punkta izpratnē SIA "Amass" var vērtēt arī kā potenciālo dārzkopības produktu ražošanas un realizācijas tirgus dalībnieku Teritorijā. SIA "Amass" 2000.gada atskaitē kā viens no diviem galvenajiem uzņēmējdarbības veidiem ir norādīta dārzu audzēšana siltumnīcās, uz šo darbības veidu ir norādīts arī Konkurences padomei nosūtītajā SIA "Amass" 21.02.2002. faksā, SIA "Amass" 19.01.1998. no Privatizācijas Aģentūras nopirka likvidējamās valsts saimniecības "Rīga" ziemas siltumnīcu apbūves kompleksu uz pieciem gruntsgabaliem un SIA "Amass" ar likvidējamo v/s "Rīga" 21.10.1997. bija noslēgts Līgums Nr.18/97 par elektroenerģijas piegādi ar patēriņu 150000 kWh gadā, kas nemainījās arī ar SIA "TLA Dārzeni" 01.09.1998. noslēgtajā Līgumā Nr.98/1. Elektroenerģijas patēriņa samazināšanās iemesls ir SIA "TLA Dārzeni" realizētā elektroenerģijas padeves atslēgšana SIA "Amass" 2000.gada oktobrī, kā arī ūdens un kanalizācijas pakalpojumu un sakaru pakalpojumu pārtraukšana sakarā ar SIA "TLA Dārzeni" piedāvātā līguma nenoslēgšanu. Par elektroenerģijas atslēgšanas iemesliem konfliktējošās puses ir izteikušas dažādus viedokļus, kuru vērtēšana nav KP kompetence.

6. Konkurences likuma 13.panta ģenerālklausula nosaka, ka *"Jebkuram tirgus dalībniekam, kas atrodas dominējošā stāvoklī, ir aizliegts jebkādā veidā ļaunprātīgi to izmantot Latvijas teritorijā"*. 13.panta 4.punkts nosaka, ka dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana var izpausties arī kā *"(..) netaisnīgu pirkšanas vai pārdošanas cenu vai citu netaisnīgu tirdzniecības noteikumu tieša vai netieša uzspiešana;"*.

6.1. SIA "TLA Dārzeni" Apakšlietotājiem piesūtītajos fakturrēķinos par sniegtajiem elektroenerģijas piegādes pakalpojumiem bez ekonomiski pamatota skaidrojuma iekļauj papildu maksājumus, par kuriem nav notikusi savstarpēja vienošanās Līgumos un kuri nav paredzēti EARP rīkojumā Nr.73 attiecīgajai tarifa lietotāju grupai. Rēķinu apmaksāšana tiek uzspiesta, izmantojot draudus par elektroenerģijas padeves pārtraukšanu.

Konkurences padome pārbaudīja SIA "TLA Dārzeni" 2000. un 2001.gadā Apakšlietotājiem piesūtītos fakturrēķinus izlases kārtībā, izvēloties no katra gada tikai viena mēneša fakturrēķinus, konkrēti, 2000.gada oktobra un 2001.gada janvāra fakturrēķinus, kā arī no 39 Apakšlietotājiem izvēles kārtībā Līgumus ar sešiem Apakšlietotājiem (SIA "TLA Dārzeni" 08.10.2001.vēstule, saņemtā dokumenta Nr.473).

Piemēri:

1) Apakšlietotājiem SIA "Rīgas dārzeni" saskaņā ar 01.09.1998. Līgumu Nr.9/98 un SIA "Dārzniecība Rīga" saskaņā ar 01.09.1998. Līgumu Nr.8/98 ir jāmaksā SIA "TLA Dārzeni" par elektriskās enerģijas patēriņu (tarifa veids Līgumā nav norādīts), par zudumiem barojošā tīklā (izņemot SIA "Rīgas dārzeni"), par ekspluatācijas izdevumiem un, ja vienlaicīgā jauda ir virs 50 kW, maksu par reaktīvo enerģiju.

Fakturrēķinos par 2000.gada oktobri un par 2001.gada janvāri SIA "TLA Dārzeni" minētajiem Apakšlietotājiem par elektroenerģijas patēriņu ir piemērojusi maksu 0,0294 Ls/kWh, no kā jāsecina, ka SIA "Rīgas dārzeni" un SIA "Dārzniecība Rīga", saskaņā ar EARP rīkojumu Nr.73, ir piemērots T-5 tarifs, kura lietotājam ir jāmaksā abonēšanas maksa, maksa par patērēto elektrisko enerģiju un maksa par atļauto slodzi.

SIA "Rīgas dārzeni" fakturrēķinos Nr.351 par 2000.gada oktobri un Nr.51 par 2001.gada janvāri un SIA "Dārzniecība Rīga" fakturrēķinos Nr.350 par 2000.gada oktobri un Nr.50 par 2001.gada janvāri SIA "TLA Dārzeni" šiem tarifa T-5 lietotājiem papildus ir iekļāvusi maksu par maksimuma stundām. Saskaņā ar EARP rīkojumu Nr.73 maksa par slodzi maksimuma stundās var tikt uzlikta tikai tarifa T-7, T-8, T-9 un T-10 lietotājiem.

Tādējādi SIA "TLA Dārzeni" tikai no diviem Apakšlietotājiem vien (SIA "Rīgas Dārzeni" un SIA "Dārzniecība Rīga") ir guvusi nepamatotus papildus ienākumus par 2000.gada oktobri Ls 248.06 un par 2001.gada janvāri Ls 233,09.

2) SIA "TLA Balttrading" saskaņā ar 01.09.1998. Līgumu Nr.6/98 ir jāmaksā SIA "TLA Dārzeni" par elektriskās enerģijas patēriņu (Līgumā tarifa veids nav norādīts), zudumiem barojošā tīklā, ekspluatācijas izdevumiem un, ja vienlaicīgā jauda ir virs 50 kW, maksu par reaktīvo enerģiju.

SIA "TLA Balttrading" fakturrēķinos par 2000.gada oktobri un par 2001.gada janvāri SIA "TLA Dārzeni" par elektroenerģijas patēriņu ir piemērojusi maksu 0,034 Ls/kWh, no kā var secināt, ka, ņemot vērā EARP rīkojumu Nr.73, SIA "TLA Balttrading" ir piemērots tarifs T-3, kura lietotājam ir jāmaksā tikai abonēšanas maksa un maksa par patērēto elektrisko enerģiju.

SIA "TLA Balttrading" fakturrēķinos Nr.339, 349, 352, 354, 371 par 2000.gada oktobri bez Līgumā un EARP rīkojumā Nr.73 tarifa T-3 lietotājam noteiktā maksājuma SIA "TLA Dārzeni" ir iekļāvusi arī maksu par maksimuma stundām un par zudumiem transformatoros, bet fakturrēķinos Nr.84, 85, 86, 87, 88 par 2001.gada janvāri - maksu par zudumiem transformatoros. Kā jau minēts, maksa par slodzi maksimuma stundās var tikt uzlikta tikai tarifa T-7, T-8, T-9 un T-10 lietotājiem, bet attiecībā uz maksu par zudumiem transformatoros un tās aprēķina metodiku Apakšlietotājs un piegādātājs var savstarpēji vienoties pie Līguma noslēgšanas.

Tādējādi SIA "TLA Dārzeni" tikai no viena Apakšlietotāja (SIA "TLA Balttrading") vien ir guvusi nepamatotus papildus ienākumus par 2000.gada oktobri Ls 171,49 un par 2001.gada janvāri Ls 72,08.

3) Apakšlietotājam SIA "Adelina Ltd." saskaņā ar 01.09.1999. Līgumu Nr.38/99 un Apakšlietotājam SIA "StarLett" saskaņā ar 01.09.1998. Līgumu Nr.5/98 ir jāmaksā SIA "TLA Dārzeni" par elektriskās enerģijas patēriņu tarifs T-3, par zudumiem barojošā tīklā, ekspluatācijas izdevumiem un, ja vienlaicīgā jauda ir virs 50 kW, maksa par reaktīvo enerģiju. Toties saskaņā ar EARP rīkojumu Nr.73 tarifa T-3 lietotājiem jāmaksā tikai abonēšanas maksa un maksa par patērēto elektrisko enerģiju.

SIA "Adelina Ltd." fakturrēķinā Nr.357 par 2000.gada oktobri, fakturrēķinā Nr.56 par 2001.gada janvāri un SIA "StarLett" fakturrēķinā Nr.344 par 2000.gada oktobri, fakturrēķinā Nr.66 par 2001.gada janvāri bez Līgumā un EARP rīkojumā Nr.73 minētā SIA "TLA Dārzeni" ir vēl papildus iekļāvusi maksu par transformatora zudumiem un maksu par maksimuma stundām.

Jāatzīmē, ka atbilstoši Līguma Nr.38/99 2.1.punktam SIA "Adelina Ltd" maksimālā atļautā slodze ir 25 kW, bet saskaņā ar Līgumu maksu par reaktīvo enerģiju jāaprēķina tikai tad, ja vienlaicīgā jauda ir virs 50 kW. Tādējādi SIA "TLA Dārzeni" noteiktā maksa par reaktīvo enerģiju ir pretrunā Līguma Nr.38/99 nosacījumiem.

Tādējādi SIA "TLA Dārzeni" no diviem Apakšlietotājiem (SIA "Adelina Ltd" un SIA "StarLett") ir guvusi nepamatotus papildus ienākumus par 2000.gada oktobri Ls 49,93 un par 2001.gada janvāri Ls 36,14.

Neraugoties uz Apakšlietotāja SIA "StarLett" pieprasījumu, SIA "TLA Dārzeni" nesniedza pamatotus ekonomiskos paskaidrojumus un pierādījumus par 2000.gada 3.novembrī piesūtītajā fakturrēķinā Nr.344 uzrādīto pozīciju un summu ekonomisko pamatojumu (SIA "StarLett" 20.11.2000., 29.01.2001. un 02.02.2001. vēstules un SIA "TLA Dārzeni" 22.11.2000. un 30.01.2001. atbildes vēstules). Uz SIA "StarLett" brīdinājumu, ka tiks veikts pārrēķins par, viņuprāt, pārmaksātajām nepamatotajām summām, SIA "TLA Dārzeni" 30.01.2001. vēstulē SIA "StarLett" informēja, ka uzsaka Līgumu par elektroenerģijas piegādi un, ja netiks noslēgts jauns Līgums (ar SIA "TLA Dārzeni" noteikumiem), pēc piecām dienām (no 05.02.2001.) tiks pārtraukta elektroenerģijas padeve.

6.2. SIA "TLA Dārzeni" dažādiem Apakšlietotājiem fakturrēķinos piemēro ekonomiski nepamatotus un atšķirīgus elektroenerģijas pakalpojuma ekspluatācijas izdevumu izcenojumu.

Atbilstoši SIA "TLA Dārzeni" 08.10.2001. sniegtajai informācijai (ienāk. Nr.473) ekspluatācijas izdevumi tiek noteikti atkarībā no Apakšlietotāju elektroenerģijas patēriņa (turpmāk -Kritēriji), konkrēti, pie patēriņa mēnesī līdz 2000 kWh - ekspluatācijas izdevumi - 24%, no 2000 - 30000 kWh - 16%, virs 30000 kWh - 10%. Saskaņā ar SIA "TLA Dārzeni" 25.02.2002. sniegto (saņemtās dokumenta Nr.93) skaidrojumu Kritēriji ir noteikti ar SIA "TLA Dārzeni" dibinātāju kopsapulces 22.09.2000. lēmumu (protokols Nr.8), kuru dibinātāju vārdā ir parakstījis SIA "TLA Baltrading" direktors.

Kritērijos iestrādāts, ka Apakšlietotāju grupai ar ekspluatācijas izdevumiem 24% (pirmā grupa) maksa ir līdz Ls 16,3, grupai ar ekspluatācijas izdevumiem 16% (otrā grupa) maksa ir no Ls 16,3 līdz Ls 141, bet grupai ar 10% (trešā grupa) maksa ir no Ls 88,2 un vairāk. Tādējādi atšķirības maksā par ekspluatācijas izdevumiem starp Kritērijos uzrādītajām grupām ir ievērojamas, un starp otro un trešo grupu ir nesabalansētība par labu trešajai grupai, kurai elektroenerģijas patēriņš ir virs 30000 kWh mēnesī un kurā pēc elektroenerģijas mēneša patēriņa ietilpst SIA "Rīgas Dārzeni" un SIA "TLA Baltrading", kā arī SIA "Gāzes transports". Konkurences padomes 07.02.2002. vēstulē Nr.5-78 pieprasītais Kritēriju ekonomiskais pamatojums SIA "TLA Dārzeni" 25.02.2002. atbildes vēstulē (saņemtā dokumenta Nr.93) netika sniegts. Tādējādi Kritēriji ir noteikti bez ekonomiska pamatojuma par labu SIA "TLA Dārzeni" kapitāla daļu īpašnieku uzņēmumiem SIA "Rīgas Dārzeni" un SIA "TLA Baltrading", kā arī SIA "Gāzes transports".

SIA "TLA Dārzeni" izteica viedokli, ka, ja elektroenerģiju pārdotu tikai saskaņā ar tarifiem, kuri attiecīgajai tarifa lietotāju grupai ir noteikti EARP rīkojumā Nr.73, tad iznāktu pārdot lētāk par iepirkuma cenu, bet uzņēmējdarbības nodrošināšanai ir jāsedz ekspluatācijas izdevumi, uzņēmuma darbības izdevumi, zaudējumi, kas radušies pie augstsprieguma (10kV) elektroenerģijas pārveidošanas zemsprieguma elektroenerģijā (0,4 kV) un kas radušies no zudumiem elektroenerģijas novadīšanas gaitā līdz patērētājiem. Minētā dēļ SIA "TLA Dārzeni" apstiprināja ekspluatācijas izdevumu apmēra noteikšanas kritērijus, kuru pamatojumā redzams, ka patērētāji, kuri maksā ekspluatācijas izdevumus 10% apmērā esot neizdevīgākā situācijā nekā tie, kuri maksā 16% un 24%.

Konkurences padome uzskata, ka dotais skaidrojums nav vērtējams kā ekspluatācijas izmaksu ekonomiskais pamatojums, jo nav iesniegta ekspluatācijas izmaksu kalkulācija ar posteņiem un izdevumiem katram postenim, kā arī nav sniegts pamatojums, kāpēc dažādām Apakšlietotāju grupām tiek piemērots atšķirīgs ekspluatācijas izdevumu veidotais uzcenojums elektroenerģijas iepirkšanas izmaksām, bet maksa par reaktīvo jaudu, par patēriņu maksimumstundās, zudumiem tīklā un transformatoros fakturrēķinos ir iekļauti kā atsevišķa pozīcija, kā dēļ minētais nav attiecināms uz ekspluatācijas izmaksām. Latvenergo rēķinā par piegādāto elektroenerģiju SIA "TLA Dārzeni" tiek iekļauta arī abonēšanas maksa par skaitītājiem, kuru skaits, piemēram, rēķinā Nr. ggL022-012520 par 2000.gada oktobri bija septiņi un kopējā maksa sastādīja Ls 60,97. Saskaņā ar Latvenergo sniegto skaidrojumu Interneta mājas lapā <http://www.energo.lv> abonēšanas maksā ir iekļauti izdevumi, kas saistīti ar elektroenerģijas uzskaites organizēšanu un ekspluatāciju, norēķiniem, lietotāju informāciju u.c. ar elektroenerģijas realizāciju saistītiem izdevumiem. SIA "TLA Dārzeni" iekasē no Apakšlietotājiem par katru skaitītāju EARP rīkojumā Nr.73 noteikto maksu Ls 1.01 mēnesī un, ņemot vērā kopējo Apakšlietotāju skaitu un to, ka daļai Apakšlietotāju ir vairāki skaitītāji, tad nav pamatojuma arī iepriekšminēto izdevumu iekļaušanai ekspluatācijas izmaksās.

SIA "TLA Dārzeni" Līgumos un fakturrēķinos ekspluatācijas izdevumi dažādiem Apakšlietotājiem tiek noteikti atšķirīgi, neievērojot Kritērijus.

Piemēri:

1) SIA "TLA Dārzeni" piedāvātajos Līguma par elektroenerģijas piegādi un lietošanu projektos SIA "StarLett" un SIA "Adelina Ltd." iestrādāts ekonomiski nepamatots dažāds ekspluatācijas izdevumu pieaugums par sliktu Apakšlietotājam, konkrēti:

- ekspluatācijas izdevumi pieaug no 16%, par ko ir vienošanās 01.09.1998. Līgumā Nr. 5/98 ar SIA "StarLett", uz 24%, ko SIA "TLA Dārzeni" piedāvāja SIA "StarLett" Līguma projektā uz 2000.gadu. Elektroenerģijas patēriņš gadā Līgumā Nr.5/98 norādīts 35000kWh, piedāvātajā Līguma projektā uz 2000.gadu nav norādīts. SIA "StarLett" faktiskais patēriņš 1999.g.bija 33000 kWh un 2000.g. 32240kWh, kas nepārsniedz 01.09.1998. Līgumā Nr.5/98 noteiktogada patēriņu;

- ekspluatācijas izdevumi pieaug no 24%, par ko ir vienošanās 01.09.1999. Līgumā Nr.38/99 ar SIA "Adelina Ltd", uz 30%, ko SIA "TLA Dārzeni" piedāvāja SIA "Adelina Ltd" Līguma projektā 20.04.2001. Elektroenerģijas patēriņš gadā Līgumā Nr.38/99 norādīts 35000kWh, piedāvātajā Līguma projektā 20.04.2001. nav norādīts. SIA "Adelina Ltd." faktiskais patēriņš 1999.g.bija 10505 kWh, 2000.g. 16007 kWh, kas nepārsniedz 01.09.1999. Līgumā Nr.38/99 noteikto gada patēriņu.

2) 01.09.1998. Līgumā ar SIA "Dārzniecība Rīga" Nr.8/98, kad uzņēmēj sabiedrība vēl nebija SIA "TLA Dārzeni" kapitāla daļu īpašnieku vidū, pie gada elektroenerģijas patēriņa 380000 kWh (jeb vidēji 31666kWh mēnesī) elektroenerģijas tīkla ekspluatācijas izmaksu lielums ir noteikts 16% (saskaņā ar Kritērijiem būtu jānosaka 10%). Tajā pašā laikā diviem SIA "TLA Dārzeni" dibinātājiem, kuru elektroenerģijas gada patēriņš arī ir virs 30000 kWh - SIA "Rīgas Dārzeni" 01.09.1998. Līgumā Nr. 9/98 un SIA "TLA Baltrading" 01.09.1998. Līgumā Nr.6/98 tiek iestrādāti noteikumi par ekspluatācijas izmaksām 10%, kas atbilst Kritērijiem.

3) saskaņā ar Kritērijiem elektroenerģijas tīkla ekspluatācijas izmaksām vajadzētu būt 16%, bet ir piemēroti 24% fakturrēķinos Nr.372 SIA "Gala Balt" par patēriņu 2341 kWh un Nr.345 SIA "Borsis" par 4968 kWh par 2000.gada oktobri, kā arī par 2001.gada janvāri fakturrēķinos Nr.67 SIA "Borsis" par 4771 kWh, Nr.83 SIA "Bille" par 4560 kWh un Nr.81 SIA "Henson" par 2370 kWh.

Jāatzīmē, ka faktiski aprēķinātie ekspluatācijas izdevumu procenti summārajā izteiksmē neatbilst fakturrēķinos uzrādītajiem procentiem. Piemēram, par 2001.gada janvāri fakturrēķinā Nr.83 SIA "Bille" pie patēriņa 4560 kWh maksa par patērēto ir Ls 155,04, bet ekspluatācijas izdevumi summā ir Ls 46,58, kas sastāda nevis 24% no maksas par patērēto elektroenerģiju, kā tiek uzrādīts fakturrēķinā, bet gan 30%. Ja salīdzina SIA "TLA Dārzeni" faktiski aprēķinātos ekspluatācijas izdevumus summā (Ls) ar summu, kuru sastāda ekspluatācijas izdevumi 16%, tad jāsecina, ka SIA "TLA Dārzeni" par 2000.gada oktobri no diviem Apakšlietotājiem (SIA "Gala Balt" un SIA "Borsis") ir guvusi nepamatotus papildus ienākumus Ls 34,10 un par 2001.gada janvāri no trijiem Apakšlietotājiem (SIA "Borsis", SIA "Bille" un SIA "Henson") - Ls 65,37.

Par 4.2. punktā minētajiem piemēriem - faktiem Konkurences padome 07.02.2002. vēstulē Nr.5-78 pieprasīja skaidrojumu, bet SIA "TLA Dārzeni" nedz 25.02.2002. (saņemtā dokumenta Nr.93), nedz 08.05.2002. (saņemtā dokumenta Nr.224) skaidrojumu nesniedza.

Tādējādi SIA "TLA Dārzeni" fakturrēķinos par elektroenerģijas patēriņu nosaka gan diskriminējošus maksājumus attiecībā uz dažādiem Apakšlietotājiem, gan ekonomiski nepamatotus maksājumus par labu SIA "TLA Dārzeni" un tās dibinātāju uzņēmumiem SIA "Rīgas Dārzeni" un SIA "TLA Baltrading" un šīs SIA "TLA Dārzeni" darbības ir vērtējamas kā netaisnīgu tirdzniecības noteikumu piemērošana elektroenerģijas piegādes pakalpojuma sniegšanā. Ņemot vērā to, ka SIA "TLA Dārzeni" sniegtie pakalpojumi Apakšlietotājiem Teritorijā ir neaizvietojami, SIA "TLA Dārzeni" darbības ir vērtējamas kā netaisnīgu tirdzniecības noteikumu uzspiešana.

SIA "TLA Dārzeni" viedoklis, ka Līgumu noteikumi netiek pārkāpti un ekspluatācijas izdevumi tiek aprēķināti saskaņā ar uzņēmuma apstiprinātajiem kritērijiem, ņemot vērā iepriekš minēto, nav pamatots. SIA "TLA "Dārzeni" sniegtā informācija, ka ar 2002.gadu SIA "Dārzniecība Rīga" tiek piemērti ekspluatācijas izdevumi 10% apmērā, bet SIA "Borsis" ar 2001.gada maija mēnesi 16% (piemēroto 24% vietā) ir vērtējama pozitīvi, bet minētās izmaiņas ekspluatācijas izdevumu lieluma piemērošanā ir veiktas pēc lietas izpētes uzsākšanas. Jāatzīmē, ka 3.piemērā minētas četras sabiedrības, bet izmaiņas veiktas tikai vienai.

Nav pamatots arī SIA "TLA Dārzeni" viedoklis, ka Latvenergo tarifu piemērošana Dārzeni uzņēmējdarbības sākumā radīja uzņēmumam zaudējumus un apdraudēja tā turpmāko darbību, jo ieņēmumi no elektroenerģijas pārdošanas nesedza elektroenerģijas iepirkuma un realizācijas izmaksas un tādēļ 1999.gadu SIA "TLA Dārzeni" beidza ar zaudējumiem un nevarēja samaksāt elektroenerģijas piegādātājam. Saskaņā ar Dārzeni 25.02.2002. sniegto informāciju (ienāk. dok. Nr.93) Apakšlietotāji 1999.gadā bija samaksājuši par Ls 10 049 vairāk nekā Latvenergo rēķins, bet gada beigās SIA "TLA Dārzeni" tomēr palika parādā Latvenergo Ls 3575 (kontu apgrozījuma atskaites bilances valūtā attiecībā uz Latvenergo par 1999. un 2000.gadu). No SIA "TLA Dārzeni" bilances par 2000.gadu (25.02.2002. Uzņēmumu Reģistra Nr.24-40821/2sd) paskaidrojumā gada pārskata veidlapai "Peļņas vai zaudējumu aprēķins" par 2000.gadu sniegtajiem datiem redzams, ka Dārzeni 1999.gada zaudējumi Ls 3539 ir radušies sakarā ar ārkārtīgi augstajām pārdošanas personāla izmaksām Ls 11129, par kā cēloņiem paskaidrojums nav sniegts. Arī 2000.gadā no Apakšlietotājiem SIA "TLA Dārzeni", saskaņā ar 25.02.2002. (saņemtā dokumenta Nr.93) bija saņēmis par Ls 22614 vairāk, nekā nepieciešams maksāt Latvenergo. Neskatoties uz to, norēķinos ar VAS Latvenergo uz perioda beigām SIA "TLA Dārzeni" ir palicis parāds Latvenergo Ls 2693.

SIA "TLA Dārzeni" viedoklī izteiktie vispārēja rakstura argumenti attiecībā uz SIA "Adelina Ltd." elektroenerģijas padeves atslēgšanu un domstarpībām pie līgumu slēgšanas neattiecas uz izskatāmo lietu, kas tiek vērtēta tikai Konkurences likuma izpratnē. Minētās domstarpības ir risināmas tiesā.

6.3. SIA "TLA Dārzeni" Līgumos par elektroenerģijas piegādi un lietošanu ar Teritorijā uzņēmējdarbību veicošajiem dārzkopības produktu ražošanas tirgus dalībniekiem SIA "Rīgas dārzeni", SIA "Dārzniecība Rīga" un SIA "Amass" piemēroja nevienādus Līguma noteikumus, radot SIA "Amass" kā konkurentam konkrētajā tirgū Teritorijā potenciāli nelabvēlīgākus konkurences apstākļus. SIA "TLA Dārzeni" 01.09.1998. Līguma Nr.98/1 ar SIA "Amass" par elektroenerģijas piegādi un lietošanu 4.4.punktā ir iekļauts noteikums "*Piegādātājam ir tiesības lauzt līgumu 2 mēnešus iepriekš brīdinot Lietotāju*". Šāda nosacījuma par elektroenerģijas piegādes Līguma laušanu nav Līgumos ar SIA "Rīgas dārzeni" (01.09.1998. Nr.9/98) un SIA "Dārzniecība Rīga" (01.09.1998. Nr.8/98). Šīm sabiedrībām Līgumos elektroenerģijas padeves pārtraukšanas tiesības paredzētas nevis Piegādātājam, bet tikai Apakšlietotājam.

Līgumā Nr.98/1 iestrādātās tiesības pēc SIA "TLA Dārzeni" iniciatīvas pārtraukt elektroenerģijas padevi, padara SIA "Amass" uzņēmējdarbību atkarīgu no SIA "TLA Dārzeni" jeb, ņemot vērā 3.punktā minēto, atkarīgu no SIA "TLA Dārzeni" dibinātajiem SIA "Rīgas dārzeni", SIA "TLA Balttrading" un kapitāla daļu īpašnieka SIA "Dārzniecība Rīga". SIA "Amass" ir SIA "Rīgas dārzeni" un SIA "Dārzniecība Rīga" konkurents, jo visi ir dārzkopības produktu ražošanas tirgus dalībnieki Teritorijā. ņemot vērā minēto, SIA "Amass" konkurentiem ir iespējas būtiski ietekmēt SIA "Amass" uzņēmējdarbību un līdz ar to SIA "Amass" uzņēmējdarbībai konkurences ziņā ir radīti nelabvēlīgāki apstākļi.

2001.gada jūlijā SIA "Amass" noslēgtajā Līgumā Nr.10-1 ar SIA "TLA Dārzeni" noteikums par Piegādātāja tiesībām lauzt elektroenerģijas piegādes Līguma pēc Piegādātāja iniciatīvas ir izslēgts.

SIA "TLA Dārzeni" 08.05.2002. izteiktajā viedoklī (saņemtā dokumenta Nr.224) nav sniegts minētās SIA "TLA Dārzeni" rīcības pamatojums. Līdz ar to dominējošā stāvoklī esošā SIA "TLA Dārzeni" noteiktie nepamatotie nevienādie Līguma noteikumi vienādā elektroenerģijas piegādes pakalpojuma sniegšanas gadījumā ir vērtējami kā dominējošā stāvokļa ļaunprātīga izmantošana, radot priekšrocības SIA "TLA Dārzeni" kapitāla daļu īpašnieku uzņēmumiem.

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija 11.10.2001. vēstulē Nr.2-4/51 Konkurences padomei izsaka viedokli, ka, slēdzot līgumus ar apakšlietotājiem, SIA "TLA Dārzeni" vēlams izmantot ar Energoapgādes regulēšanas padomes 07.01.1997. rīkojumu Nr.1 apstiprināto elektroenerģijas piegādes tipveida līguma formu, kā arī, pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu Nr.413 28.punktu SIA "TLA Dārzeni" savā uzņēmējdarbībā, pusēm vienojoties, līgumā var paredzēt arī papildus nosacījumus.

7. Saskaņā ar Konkurences likuma 14.panta pirmo un otro daļu, ja Konkurences padome konstatē tirgus dalībnieku darbībās šā likuma 13.panta pārkāpumu, tā pieņem lēmumu arī par naudas soda uzlikšanu līdz 5 procentu apmēram no tirgus dalībnieka pēdējā finansu gada neto apgrozījuma. Lai noteiktu naudas soda apmēru, Konkurences padome saskaņā ar Ministru kabineta 30.12.1997. noteikumu Nr.444 "Konkurences likuma pārkāpumu izskatīšanas kārtība" 32. - 37. punktu izvērtēja pārkāpuma veidu, pārkāpuma smagumu un ilgumu, pārkāpuma radītās sekas konkurencei, radītos zaudējumus cietušajiem, pārkāpēja iegūto komerciālo labumu, kā arī to, kā normatīvajos aktos tiek regulēts konkrētais tirgus, kurā darbojas pārkāpējs.

Vērtējot pārkāpuma smagumu saskaņā ar minēto noteikumu Nr.444 34., 36. un 37.punktu, Konkurences padome ņēma vērā, ka:

- 1) dominējošā stāvokļa ļaunprātīgas izmantošanas aizlieguma pārkāpums ir vērtējams kā smags pārkāpums;
- 2) SIA "TLA Dārzeni" izmantoja nepieļaujamu metodi - draudus - attiecībās ar saviem klientiem;
- 3) Konkurences likuma pārkāpums nav izraisījis būtiskas sekas konkurencei attiecīgajos tirgos, kur cietušās uzņēmējsabiedrības veic savu uzņēmējdarbību;
- 4) pārkāpums ir izdarīts nelielā un ierobežotā ģeogrāfiskā tirgus daļā (Teritorijā);
- 5) pārkāpumu veicināja nepilnības attiecīgās jomas regulēšanas un uzraudzības tiesību normās.

Ņemot vērā minēto, Konkurences padome uzskata, ka SIA "TLA Dārzeni" pārkāpums ir vērtējams kā vidēji smags pārkāpums.

Pamatojoties uz to, ka Konkurences padomes rīcībā ir pierādījumi, ka pārkāpums ildzis vairāk kā gadu (no 2000. gada oktobra), Konkurences padome uzskata, ka pārkāpums vērtējams kā vidēji ilgstošs.

Nosakot soda naudas apmērus Konkurences padome ņēma vērā SIA "TLA Dārzeni" 2000. un 2001.gada pārskatos uzrādīto peļņas (pēc nodokļiem) lielumu, tās sadali un apgrozījumu elektroenerģijas piegādes pakalpojuma tirgū.

Apkopojot minētos vērtējumus, Konkurences padome uzskata, ka piemērojamais naudas sods SIA "TLA Dārzeni" ir 0,5 procenti no sabiedrības 2001.gada neto apgrozījuma, kas sastāda 535 latu.

Ievērojot minēto un pamatojoties uz 04.10.2001. Konkurences likuma 1.panta 1., 6., 7. un 9.punktu, 8.panta pirmās daļas 1.punktu, 13.panta ģenerālklausulu un 4.punktu, 14.panta pirmo un otro daļu, Konkurences padome

n o l ē m a:

1. Konstatēt, ka SIA "TLA Dārzeni", kas atrodas dominējošā stāvoklī elektroenerģijas piegādes pakalpojuma tirgū teritorijā ar adresi Rīgā, Biķernieku ielā 121, sniedzot šajā teritorijā esošām uzņēmējsabiedrībām elektroenerģijas piegādes pakalpojumus, Līgumos un Līguma projektos par elektroenerģijas piegādi un lietošanu un fakturrēķinos ir tieši un netieši uzspiedusi dažādām uzņēmējsabiedrībām atšķirīgu un ekonomiski nepamatotu elektroenerģijas piegādes pakalpojuma ekspluatācijas izdevumu izcenojumu, un, arī piemērojot nevienādus Līguma noteikumus, ir radījusi priekšrocības SIA "TLA Dārzeni" kapitāla daļu īpašnieku uzņēmumiem, bez ekonomiski pamatota skaidrojuma fakturrēķinos apmaksai ir iekļāvusi papildu maksājumus, par kuriem nav notikusi vienošanās Līgumos un kuri nav paredzēti Energoapgādes regulēšanas padomes rīkojumā Nr.73 "Par vidējā elektroenerģijas tarifa un elektroenerģijas diferencēto realizācijas tarifu apstiprināšanu" attiecīgajai tarifa lietotāju grupai, par rēķinu neapmaksāšanu draudot pārtraukt elektroenerģijas padevi, kā rezultātā ir nepamatoti palielinājusi savus ienākumus, un tādējādi, ļaunprātīgi izmantojot dominējošo stāvokli, ir pārkāpusi Konkurences likuma 13.panta ģenerālklausulā un 13.panta 4. punktā noteikto aizliegumu;

2. Uzlikt SIA "TLA Dārzeni" tiesisko pienākumu:

a) ar 01.08.2002. pārtraukt Apakšlietotājiem iekļaut fakturrēķinos maksājumus, par kuriem nav notikusi vienošanās spēkā esošajos Līgumos par elektroenerģijas piegādi;

b) līdz 01.12.2002. izstrādāt *Metodiku SIA "TLA Dārzeni" norēķiniem ar Apakšlietotājiem par piegādāto elektroenerģiju*, kurā jāiekļauj Energoapgādes regulēšanas padomes rīkojumā Nr.73 "Par vidējā elektroenerģijas tarifa un elektroenerģijas diferencēto realizācijas tarifu apstiprināšanu" (vai Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas apstiprināta cita rīkojuma, kas minēto rīkojumu aizvieto) attiecīgajai tarifa lietotāju grupai papildus noteikto maksājumu aprēķinu metodikas, un Metodikai jābūt noslēgto Līgumu neatņemamai sastāvdaļai. Papildus noteiktie maksājumi ir maksājumi, par kuriem SIA "TLA Dārzeni" ir vienojusies Līgumā ar Apakšlietotāju.

3. Uzlikt SIA "TLA Dārzeni" naudas sodu 0,5% apmērā no 2001. finansu gada neto apgrozījuma, kas sastāda 535 (pieci simti trīsdesmit piecus) latus, un pienākumu minēto summu līdz 1.oktobrim 2002.gadam ieskaitīt valsts budžetā (Valsts kasē reģ. Nr. 90000050138, konta Nr.000361101, subkonta Nr.10600010109, Latvijas Bankā kods LACBLV2X).

4. Mēneša laikā pēc norādītajiem termiņiem ziņot Konkurences padomei par 2.punkta a un b apakšpunktos un 3.punktā uzlikto pienākumu izpildi.

5. Ieteikt SIA "TLA Dārzeni", slēdzot Līgumus ar Apakšlietotājiem, piemērot elektroenerģijas piegādes tipveida līguma formu, kas apstiprināta ar Energoapgādes regulēšanas padomes 07.01.1997. rīkojumu Nr.1, ņemot vērā turpmākos rīkojuma Nr.1 grozījumus un papildinājumus.

6. Pamatojoties uz 07.05.2002. Nodomu protokolu par Konkurences padomes un Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas sadarbību, informēt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisiju par pieņemto lēmumu un ierosināt Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijai uzņemties to uzņēmējsabiedrību regulēšanu, kuras sniedz elektroenerģijas piegādes pakalpojumu uzņēmējsabiedrībām, bet kurām, pamatojoties uz Enerģētikas likuma 92.pantu, nav jāizsniedz licences elektroenerģijas realizācijai.

Konkurences padomes lēmums punktos 1. līdz 4. ieskaitot ir pārsūdzams Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzināja vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto lēmumu saskaņā ar 04.10.2001. Konkurences

likuma 8.panta otro daļu, LR Civilprocesa likuma Pārejas noteikumu 1.punktu un Civilprocesa kodeksa 24.-A nodaļu.

Priekšsēdētājs

P. Vilks